

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/71/2024
Identifikačné číslo spisu:	2522010081
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Petr Kaňa
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2522010081.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňa a členov senátu JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Emila Dubňanského na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného A. U. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného A. U. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 23. novembra 2023, sp. zn. 6To/80/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného A. U. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany (ďalej tiež „súd I. stupňa“) rozsudkom z 5. apríla 2023, sp. zn. 8T/25/2022, bol obvinený A. U. uznaný za vinného pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

dňa 6.8.2018 v čase o 12:30 hod. ako vodič viedol osobné motorové vozidlo zn. Subaru Forester, ev. č. S. XXXCO po ceste II. triedy č. 499 v obci Krakovany smerom na obec Vrbové a v kilometri 62,00 pri vchádzaní vľavo na hlavnú cestu z vedľajšej cesty označenou príkazovou dopravnou značkou „Stoj, daj prednosť v jazde“, po zastavení vozidla a prejazde dvoch dodávkových vozidiel zľava sa opätovne nepresvedčil, či sprava neprichádza žiadne vozidlo a vošiel do jazdnej dráhy poškodenému S. Z., ktorý viedol motocykel zn. Honda CB650FA, ev. č. S. XXXDF, prichádzajúci sprava po hlavnej ceste rýchlosťou 132 km/h v úseku s maximálnou povolenou rýchlosťou 70 km/h, čím mu vytvoril náhlu prekážku, následkom čoho vyvolal kolíziu, pri ktorej poškodený narazil prednou časťou motocykla do pravej zadnej strany vozidla a poškodený spadol z motocykla, následkom čoho poškodenému S. Z. boli spôsobené zranenia a to otras mozgu, pomliaždenie a odreniny hlavy v čelovej oblasti vpravo, pomliaždenie ľavej polovice hrudníka, zlomeninu V. - VIII. rebra vľavo, zlomeninu tela pravej ramennej kosti s posunom úlomkov, zlomeninu zadnej časti kĺbovej jamky ľavého bedrového kĺbu s vyklbením bedrového kĺbu, tržno - zmliaždenú ranu v oblasti vonkajšieho členka vľavo, roztrhnutie väzov pravého členkového kĺbu, zlomeninu tela 1. a 4 bedrového stavca, pomliaždenie ľavého predlaktia, zlomeninu ľavej pätovej kosti - vnútro kĺbová s posunom úlomkov, pomliaždenie ľavého predkolenia a odreniny oboch predkolení s dobou liečenia najmenej 6 mesiacov, pričom poškodený po dobu minimálne 71 dní

nemohol chodiť ani s pomocou barlí a mal fixovanú pravú hornú končatinu, pričom obžalovaný porušil ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno c), § 20 odsek 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Za to súd I. stupňa obvinenému podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorého výkon mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil, a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu 1 rok.

V adhéznom výroku podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodenú Všeobecnú zdravotnú poisťovňu s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces, alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „odvolací súd“) uznesením z 23. novembra 2023, sp. zn. 6To/80/2023 (ďalej tiež „napadnuté uznesenie“), odvolania obvineného a prokurátora proti prvostupňovému rozsudku podľa § 319 Trestného poriadku (teda ako nedôvodné) zamietol.

* * *

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal 28. marca 2024, prostredníctvom zvolenej obhajkyne (JUDr. Aleny Korpásovej - advokátky so sídlom vo Veľkom Krtíši), dovolanie obvinený A. U., uplatňujúc v ňom dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Po sumarizácii výrokovej časti rozsudku súdu I. stupňa a uznesenia odvolacieho súdu obvinený tvrdí, že v skutku, ktorý je mu kladený za vinu, absentuje protiprávnosť jeho konania, pretože zo zistených okolností vyplýva, že nedošlo z jeho strany k porušeniu žiadneho ustanovenia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia vidí v právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Je nesporné, že skutok sa stal, avšak absentujú v ňom základné pojmové znaky trestného činu podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, a preto nejde o trestný čin. Je názoru, že na jeho strane absentuje nedbanlivostné zavinenie. Zo žiadnych okolností zisteného skutkového stavu veci nevyplývala možnosť, resp. jeho schopnosť predvídať vznik trestnoprávneho následku.

V zmysle právneho záveru okresného súdu, on ako vodič mal pred vjazdom na hlavnú cestu predpokladať, že po hlavnej ceste sa môžu pohybovať účastníci cestnej premávky rýchlosťou výrazne vyššou ako povolenou, keďže po hlavnej ceste sa môžu pohybovať vozidlá s právom prednosti v jazde, ktoré nie sú povinné dodržiavať povolenú rýchlosť. Nesúhlasí s takýmto právnym záverom súdu, ktorý nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia. Právny záver súdu o povinnosti obvineného predpokladať vozidlá pohybujúce sa výrazne vyššou rýchlosťou s právom prednosti v jazde neobstojí.

Zo znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva vyplýva, že poškodený v čase kedy začal obvinený vykonávať rozjazd na hlavnú cestu, teda v časovom úseku asi 3,2 sekundy pred zrážkou, sa pohyboval rýchlosťou minimálne 132 km/h a z výhľadových pomerov účastníkov nehody je zrejmé, že poškodený 3,2 sekundy pred zrážkou videl jeho vozidlo, súčasne videl jeho vozidlo aj 2,58 sekundy pred zrážkou, a to už v čase jeho rozjazdu na hlavnú cestu. V danom čase neexistoval na strane poškodeného žiaden zákryt vytvorený dodávkami jazdiacimi v opačnom jazdnom pruhu.

Súčasne cituje zo zákona o priestupkoch ohľadne zavinenia a nedbanlivosti a argumentuje aj tým, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že svojím konaním žiadnym spôsobom neporušil ustanovenie § 4 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z., a ani nebolo preukázané, že by ako vodič motorového vozidla zanedbal akúkoľvek svoju povinnosť uloženú zákonom. Jeho výjazd na hlavnú cestu bol bezpečný a nikoho neohrozil. Výjazdu venoval zvýšenú pozornosť, na hlavnú cestu vstúpil až vtedy, keď sa presvedčil, že vozidlá, ktoré videl v diaľke, nebudú musieť meniť smer alebo rýchlosť jazdy. Od obce Krakovany žiadne vozidlá ani motocyklistu nevidel. Poškodený mal lepšie výhľadové pomery, teda mal podstatne dlhší čas na zabránenie dopravnej nehody.

Súčasne z analýzy zabránenia dopravnej nehody zo strany poškodeného vyplýva, že tento by s motocyklom zastavil 43 m pred miestom zrážky, ak by použil správnu techniku jazdy. V prípade, ak by poškodený išiel rýchlosťou aj 109 km/h, tak by intenzívnym brzdením dokázal zastaviť tesne pred miestom zrážky a zabrániť nehode. Poškodený jazdil po hlavnej ceste nielen rýchlosťou prekračujúcou povolenú rýchlosť o 90 %, ale aj rýchlosťou, pri ktorej už nebol schopný zastaviť motocykel na vzdialenosť dohľadu, čím nesporne porušil ustanovenia § 16 ods. 1, ods. 5 zákona č. 8/2009 Z. z.

Nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia vidí v právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Je názoru, že v trestnom konaní niet žiadneho relevantného dôkazu, ktorý by preukazoval, že za danej konkrétnej situácie mal alebo mohol predvídať/predstaviť si, že by za taký krátky časový úsek výjazdu na hlavnú cestu a jeho rozhľadu na hlavnú cestu cca 200 metrov, sa mohlo k nemu priblížiť nejaké vozidlo, resp. naraziť do jeho vozidla. Tvrdí, že v čase nárazu motocykla poškodeného do jeho vozidla, bol zaradený na hlavnej ceste do svojho jazdného pruhu a prešiel asi 25 metrov, až potom ucítil náraz. Je toho názoru, že pokiaľ by mal prisvedčiť argumentácii súdu I. stupňa, následne odvolacieho súdu, ktorý sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom a právnou kvalifikáciou, že mal predvídať pohyb vozidiel prekračujúcich rýchlosť v danom úseku, potom princíp tzv. obmedzenej dôvery v cestnej premávke súd z jeho hľadiska v danom prípade úplne poprel, lebo prišiel k právnemu záveru, že mal predvídať rýchle vozidlá.

V konaní nebolo preukázané, že by svojím správaním/konaním vytvoril nebezpečnú situáciu, nebolo preukázané žiadnym dôkazom, že by porušil predpisy na úseku cestnej dopravy, prípadne zavineným konaním vytvoril nebezpečnú situáciu. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že to bol práve poškodený, ktorý zaviniel dopravnú nehodu a to vysokým prekročením povolenej rýchlosti o 62 km/h, kedy už nebol schopný motocykel ovládať, bezpečne zastaviť pred prekážkou, o čom svedčí aj nárazová rýchlosť 77 km/h, čo preukazuje aj znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline. Súd oboch inštancií sa vo svojich rozhodnutiach žiadnym spôsobom nezaoberali, resp. nevysporiadali s konaním poškodeného, a jeho prípadným porušením pravidiel cestnej premávky, prípadne vzájomného pomeru relevantných porušení pravidiel jednak z jeho strany (obvineného) a jednak zo strany poškodeného, čo sa týka príčiny vzniku dopravnej nehody.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vyhovel jeho dovolaniu a vydal rozsudok, v ktorom by konštatoval, že uznesením odvolacieho súdu a rozsudkom súdu I. stupňa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku bol porušený zákon v § 157 ods. 1 Trestného zákona a § 2 ods. 12, § 285 písm. b) a § 319 Trestného poriadku v jeho neprospech. Súčasne navrhol zrušiť napadnuté uznesenie v celom rozsahu, ako aj ďalšie rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a prikázať Krajskému súdu v Trnave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z dôvodu, že zvolená advokátka medzičasom zomrela, obvinený si na základe výzvy súdu I. stupňa zvolil nového obhajcu na účely dovolacieho konania a to Mgr. Miroslava Šandrika, advokáta so sídlom vo Vrbovom.

* * *

Prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného k § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vyslovil názor, že dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy oboch inštancií v pôvodnom konaní. V prípade tohto dovolacieho dôvodu nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Skutkové zistenia urobené súdmi v pôvodnom konaní nemôže meniť ani dopĺňať. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení.

Okolnosti, ktoré sú obsahom dovolania sú v podstate totožnými okolnosťami, aké obvinený uvádzal v odvolaní. Tieto sa týkajú výlučne hodnotenia dôkazov prvostupňovým a následne druhostupňovým

súdom, preto ich považuje za irelevantné. Rozhodnutie súdu bolo založené na dôkazoch, ktoré boli na hlavnom pojednávaní riadne a zákone vykonané, následne prvostupňový súd vykonal dokazovanie zákonným spôsobom vo vzťahu k hodnoteniu výpovedí obvineného a svedkov, tak na hlavnom pojednávaní ako aj prípravnom konaní, súd ich hodnotil jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti, a to aj v súvislosti so zabezpečenými listinnými dôkazmi a znaleckými posudkami.

Vo vzťahu k zavineniu obvineného, a právnomu posúdeniu skutku ako trestného činu, poukazuje na odôvodnenie rozhodnutí oboch súdov, ktoré považuje za vyčerpávajúce, dávajúce zrozumiteľné argumenty aj na dovolateľom uvedené dovolacie dôvody, z ktorých následne cituje. Zo záverov znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva súčasne vyplýva, že motocyklista by pri dodržaní maximálne povolenej rýchlosti, resp. aj rýchlosti asi do 109 km/h síce vedel zrážke zabrániť zastavením pre miestom zrážky, avšak iba pri intenzívnom brzdení, pričom vodič, ktorý má dať prednosť v jazde si má počínať tak, aby vodič, ktorému má dať prednosť v jazde, nebol povinný meniť smer alebo rýchlosť jazdy. Zo záverov znaleckého ústavu však vyplýva, že motocyklista by pre zabránenie zrážke musel intenzívne brzdiť, aj keby išiel maximálne povolenou rýchlosťou, teda obvinený ako vodič by ho aj tak obmedzil do takej miery, že by motocyklista musel intenzívne brzdiť. Z hľadiska posudzovania zavinenia obvineného ako vodiča, pri spoluzavinení motocyklistu ako poškodeného, treba zohľadniť princíp tzv. obmedzenej dôvery, ktorý bližšie rozvíja.

Obvinený svojim konaním naplnil skutkovú podstatu prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, pretože poškodenému S. Z. z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví. Obvinený dostatočne nesledoval situáciu v cestnej premávke, pretože po tom, čo skontroloval úsek cesty vpravo a medziasom zľava prešli 2 dodávky, už nesledoval situáciu na pravej strane, kedy mal možnosť motocyklistu spozorovať a reagovať na jeho aktuálnu - aj keď vyššiu rýchlosť, čím by nevojdením do križovatky zabránil dopravnej nehode, pričom súd zohľadnil aj skutočnosť, že motocyklista by zabránil zrážke aj pri dodržaní maximálne povolenej rýchlosti len intenzívnym brzdením. Uvedeným konaním obvinený porušil § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. Z výpovede obvineného zreteľne vyplýva, že sa pred rozjazdom nepozrel na cestu opakovane doprava, pretože sa spoliehal na svoj úsudok, že stihne uskutočniť odbočovací manéver, a to aj napriek skutočnosti, že nemal dostatočný rozhľad. Bolo otázkou právneho posúdenia, či mal vodič vozidla - obvinený predpokladať pohyb motocyklov jazdiacich výrazne vyššou rýchlosťou, na čo okresný súd odpovedal správne. Krajský súd sa vyjadril aj k otázke spoluviny poškodeného Z., konkrétne k značnému prekročeniu maximálne povolenej rýchlosti, teda neopomenul ani na túto skutočnosť. Povinnosť obvineného dať prednosť v jazde treba vyhodnotiť v kontexte toho, že to bol práve obvinený, ktorý nesplnil svoje povinnosti pri vychádzaní z vedľajšej cesty na hlavnú cestu, keď sa opakovane nepozrel, či mu neprichádza žiadne vozidlo sprava v čase, keď ani nemal dostatočný výhľad na cestu.

Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch stupňov vyplýva, že sa dôsledne zaoberali argumentami obhajoby, ktoré následne dovolateľ uvádza ako dôvody dovolania, pričom dôvodnosť uznania viny obvineného za skutok právne kvalifikovaného ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona bolo presvedčivo zdôvodnené. Poukázal na aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci pod sp. zn. 2Tz 6/2006, z ktorého okrem iného vyplýva, že na dopravnej nehode zapríčinennej nedaním prednosti v jazde inému vozidlu vždy v rozhodujúcej miere nesie zodpovednosť ten vodič, ktorý porušil povinnosť dať prednosť v jazde; vodič vozidla, ktorý má prednosť v jazde nie je povinný meniť smer alebo rýchlosť jazdy, pokiaľ nič nenasvedčuje tomu, že by hrozil stret s vozidlom, ktorého vodič je povinný dať prednosť v jazde. Túto povinnosť a v nadväznosti na to aj povinnosť zabrániť stretu vozidla má vodič iba vtedy, keď včas a na dostatočnú vzdialenosť zistí, že vodič vozidla, ktorý mu má dať prednosť v jazde, svoju povinnosť nesplní, resp. že si počína tak, že je zrejmé, že ju nesplní. Bol to teda obvinený, kto neprispôbil dostatočne svoje správanie situácii v cestnej premávke a nedostatočne dbal na zvýšenú opatnosť. Išlo z jeho strany o také porušenie pravidiel cestnej premávky, ktoré samé o sebe bez ďalšieho faktora bolo príčinou dopravnej nehody.

Vzhľadom na tieto skutočnosti považuje uznesenie odvolacieho súdu za zákonné a navrhuje na neverejnom zasadnutí uznesením dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť z

dôvodu, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

* * *

Poškodený prostredníctvom splnomocnenca (JUDr. Juraj Gavalec) v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného k § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dospel k záveru, že obvinený v dovolaní uviedol len skutkové okolnosti a ani sa nesnažil vyložiť ich argumentačne ako právne námietky, len ich tak označil, a v podstate len poukazom na skutkové okolnosti a nesprávnosť hodnotenia dôkazov súdom odôvodňuje svoje dovolanie. Skutkové otázky však súdom I. stupňa boli právoplatne ustálené v rámci skutkovej vety výrokovej časti rozsudku, pričom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky do takto ustáleného skutku, na podklade dovolania obvineného, neprináleží zasahovať.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, o ktorý sa obvinený opiera, pritom Najvyšší súd Slovenskej republiky stabilne judikuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii, je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Obvinený v dovolaní síce tvrdí, že skutok je nesprávne právne kvalifikovaný ako trestný čin podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, ale nie z pohľadu nesprávnosti popisu tohto skutku ako daného trestného činu, ale z pohľadu absencie nedbanlivostného zavinenia, teda z pohľadu hodnotenia dôkazov súdom, ktorým obvinený nesúhlasí. Pokiaľ ide o námietky obvineného týkajúce sa nesprávne zisteného skutkového stavu veci, v časti týkajúcej sa tvrdenia obvineného, že neporušil ustanovenie zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke tak, ako to ustálili súdy v skutkovej vete rozsudku, poškodený zdôrazňuje, že ide o otázky skutkové, ktoré nie je v dovolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky oprávnený podrobiť svojej prieskumnej právomoci. V dovolacom konaní nie je možné skúmať, a to ani pod zásterkou namietania nesprávne kvalifikovanej subjektívnej/objektívnej stránky trestného činu, v konečnom dôsledku nesprávnosť súdmi nižších stupňov zisteného a ustáleného skutku, ako to urobil obvinený v dovolaní.

Navrhol preto dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

* * *

Poškodená Všeobecná zdravotná poisťovňa vo svojom vyjadrení konštatovala, že nebola účastníkom skutku, za ktorú bol obvinenému uložený trest, ani jej nie sú známe okolnosti skutku, preto nie je možné sa relevantne vyjadriť k dovolaniu obvineného.

* * *

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) primárne skúmal procesné podmienky stanovené Trestným poriadkom pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h)], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b)], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1), na súdu na to určenom (§ 370 ods. 3), ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2) a že boli splnené aj podmienky uvedené v jeho § 372 ods. 1.

Pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytykaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky

pod č. 120/2012).

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

* * *

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd uvádza, že tento je v zmysle dikcie označeného zákonného ustanovenia naplnený, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie najmä nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne dôvodov zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Vecnú opodstatnenosť svojho dovolania obvinený odvíja primárne z toho, že skutkové zistenie, podľa ktorého mohol vidieť a mal dať prednosť v jazde prichádzajúcemu motocyklistovi, ktorý jazdil po hlavnej ceste, no nedovolenou rýchlosťou (132 km/h), nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, pretože subjektívna stránka a príčinná súvislosť medzi týmto konaním obvineného a spôsobeným následkom - dopravnou nehodou, pri ktorej došlo k ťažkej ujme na zdraví u motocyklistu, nebola doposiaľ zákonným spôsobom zistená. Okresný súd vôbec nebral do úvahy, že motocyklista jazdil nedovolenou rýchlosťou, bez toho, aby bolo zrejmé, aký podiel malo toto porušenie na vznik dopravnej nehody.

Podľa vlastných slov obvinený nebol povinný predpokladať - a tomu prispôbiť jazdu svojím motorovým vozidlom - že jazdaci motocyklista hrubo porušuje pravidlá cestnej premávky, a to v momente úkonu začiatku vjazdu svojím vozidlom do križovatky, kedy motocyklistu nevidel.

V úzkej nadväznosti na už uvedené obvinený zvýraznil, že svojím konaním žiadnym spôsobom neporušil ustanovenie § 4 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. a ani nebolo preukázané, že by ako vodič motorového vozidla zanedbal akúkoľvek svoju povinnosť uloženú zákonom. Jeho výjazd na hlavnú cestu bol bezpečný a nikoho neohrozil. Výjazdu venoval zvýšenú pozornosť, na hlavnú cestu vstúpil až vtedy, keď sa presvedčil, že vozidlá, ktoré videl v diaľke, nebudú musieť meniť smer alebo rýchlosť jazdy. Od obce Krakovany žiadne vozidlá ani motocyklistu nevidel. Poškodený mal lepšie výhľadové pomery, teda

mal podstatne dlhší čas na zabránenie dopravnej nehody. Základnou otázkou pre posúdenie jeho zavinenia na spôsobení dopravnej nehody je to, či výhľadové pomery a konkrétna situácia boli také, že mu dovoľovali bezpečne prejsť cez križovatku dvojprúdovej vozovky.

Pokiaľ obvinený v dovolaní namietal, že v skutku, ktorý mu je kladený za vinu absentuje protiprávnosť jeho konania, najvyšší súd zdôrazňuje, že dovolanie nie je ďalším odvolaním, teda riadnym opravným prostriedkom, ale súdny prieskum v dovolacom konaní je zákonom vymedzený omnoho užšie, a to viacerými zákonom stanovenými obmedzeniami. Významné obmedzenie súdneho prieskumu v dovolacom konaní vyplýva z § 371 ods. 1 písm. i), vety za bodkočiarkou Trestného poriadku, ktorá nepripúšťa, aby dovolací súd preskúmaval správnosť zisteného skutku vyjadreného v tzv. skutkovej vete rozsudku („správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací nemôže skúmať a meniť“). Ak dovolací súd nie je oprávnený skúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku, potom rovnako ani dovolateľ nemôže s úspechom namietat, že skutkový stav tak, ako bol zistený v pôvodnom konaní, bol zistený nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ teda obvinený namietal, že v jeho trestnej veci (vychádzajúc z jeho vlastného hodnotenia dôkazov) existujú aj po vykonaní dokazovania pochybnosti o jeho vine, ide o námietku proti správnosti zistenia skutku vyjadreného v tzv. skutkovej vete, ktorá (vecne) nenapĺňa žiadny z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku (viď napr. R/57/2007, S/3/2011, R/7/2011).

Vychádzajúc zo skutkových záverov ustálených súdmi nižšieho stupňa v skutkovej vete pritom je zrejmé, že táto zodpovedá právnej kvalifikácii - posúdeniu konania obvineného ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu. Zavinenie (subjektívna stránka), už odhliadnuc od toho, že podľa judikatúry tento znak trestného činu ani nemožno úspešne namietat v rámci posudzovaného dovolacieho dôvodu, však v posudzovanom prípade zo skutkovej vety vyplýva, a to z popisu skutkových okolností vrátane ustálených zákonných ustanovení zákona o cestnej premávke, ktoré obvinený podľa dôkazy hodnotiacich (skutkovo ustálených) záverov súdov oboch inštancií porušil.

Z pohľadu dovolacieho prieskumu je teda podstatným, že zo skutku zreteľne vyplýva, že obvinený počas jazdy motorovým vozidlom vytvoril náhlu prekážku motocyklistovi- poškodenému, následkom čoho vyvolal kolíziu a spôsobil zrážku jeho vozidla s motocyklom poškodeného, pričom porušil povinnosti vodiča uložené mu podľa zákona, v dôsledku čoho spôsobil poškodenému zranenia charakterizované ako ťažká ujma na zdraví. V skutkovej vete sú zároveň dostatočným spôsobom uvedené zákonné povinnosti vodiča, ktoré obvinený porušil podľa z. č. 8/2009 Z. z. Skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Pokiaľ teda obvinený vyslovuje nesúhlas so závermi hodnotenia obsahu konkrétnych dôkazov (napr. znaleckého dokazovania a pod.), odzrkadlených v skutkovej vete, prezentuje tak len vlastné, pre seba priaznivejšie hodnotenie dôkaznej situácie, resp. predkladá vlastnú verziu skutkového deja (ohľadom výhľadových pomerov, spôsobu a rýchlosti jazdy motocykla a jej vplyvu na vznik dopravnej nehody, nepreukázanie toho, že by motocyklistu s prednosťou v jazde prinútil náhle zmeniť smer či rýchlosť jazdy), týmto námietkam nemožno v dovolacom prieskume priznať relevanciu, pretože opodstatnenosť týchto námietok dovolací súd nie je oprávnený preskúmavať.

Dovolací súd tak dospel k záveru, že obvinený namietal výlučne nesprávnosť skutkových zistení ustálených súdmi nižšej inštancie, pričom povaha týchto námietok sa vymyká obsahovému rámcu uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a súčasne (vecne) nenapĺňa žiadny z ostatných dôvodov taxatívne vymedzených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V súhrne tak dovolací súd konštatuje, že z pohľadu dovolateľom vytýkaných chýb napadnutým rozhodnutím ani konaním, ktoré mu predchádzalo, nebol naplnený akýkoľvek dovolací dôvod, ani ten, ktorý dovolateľ priamo uplatnil, ale ani iný dovolací dôvod.

Na neverejnom zasadnutí preto uznesením podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.